

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžk/33/2017
Identifikačné číslo spisu: 4013200938
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4013200938.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: O. N., D.. XX.XX.XXXX, trvale bytom TF. H. XXXX, XXX XX H. H., zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Pavlíkom so sídlom kancelárie L. Novomeského 2695/1, 911 08 Trenčín, proti žalovanému: Inšpektorát práce Nitra, so sídlom Jelenecká 49, 949 01 Nitra, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia (protokolu) žalovaného č. INA-30-8-2.2/P-J2-013 z 5. júna 2013 v znení Dodatku č. 1 z 25. júna 2013 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k 1S/321/2013-193 z 25. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 11S/321/2013-193 z 25. januára 2017 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia (protokolu) žalovaného č. INA-30-8-2.2/P-J2-013 z 5. júna 2013 v znení Dodatku č. 1 z 25. júna 2013, kde sa v časti E - charakteristika údajov úrazu sa konštatuje, že z vlastného šetrenia inšpektorov a podaní informácie fyzických osôb vyplynulo, že v deň úrazu t. j. 24. septembra 2012 vykonával L.. M. A. inšpektor zdvíhacích zariadení z organizácie TUV SUD Slovakia s.r.o. spolu so zamestnancom firmy ITECO Žeriavy s.r.o. Brezno A. P. úradné skúšky mostových žeriavov na stavbe - hala spoločnosti Bruckner Topoľčany, ktorí začali vykonávať úradné skúšky žeriavov tak, že postupne z jednej strany žeriavovej dráhy skúšal prvý, druhý a tretí žeriav, ktoré po skúške premiestnil na druhú stranu stavebnej haly dlhej asi 100 m, pri vykonávaní skúšky štvrtého mostového žeriava typ ITECO-ABUS-ELK 12,5 L.. A. videl, že za žeriavom stáli dve zdvíhacie nožnicové plošiny, ale neboli vysunuté. Boli v prepravnej polohe asi 2 metre nad zemou, pričom most žeriava bol vo výške asi 7,5 m. Pri tejto poslednej skúške mostového žeriava po vykonaní merania priebehu mosta žeriava chcel L.. A. zložiť časť bremena na zem a následne ho chcel naložiť na korbu nákladného auta. L.. A. pomocou závesného ovládača mostového

žeriava pohl žeriav tým smerom, odkiaľ ho asi pred 15 min. zobral na miesto merania priehybu. V tom čase podľa podaní informácie ID.. A. tento stál otočený smerom k bremenu, kolmo k smeru pohybu mosta žeriava, pričom dve zdvíhacie nožnicové plošiny sa nachádzali priamo za jeho chrbtom tesne pri okraji lode. Hneď po zatlačení tlačidla pohybu mosta na ovládacom paneli L.. A. niekto zakričal „pozor - stoj“, na čo tento hneď uvoľnil tlačidlo ovládača. Po otočení L.. A. videl, ako vysunutá nožnicová plošina Genie typ GS-3246, na ktorej pracoval postihnutý (žalobca), padá na druhú plošinu, ktorá bola v prepravnej polohe. Vtedy zistil, že za jeho chrbtom bez jeho vedomia bola vysunutá pracovná plošina Genie typ GS-3246, ktorú obsluhoval postihnutý (žalobca), asi do výšky 10 m, čím sa plošina dostala do prejazdneho profilu mostového žeriava. Postihnutý na plošine vykonával montáž osvetľovacích telies a žiaroviek pod stropom haly vo výške cca 10 m a po náraze mostu žeriava do zdvihnutej plošiny spadol spoločne s plošinou na podlahu haly, následkom čoho utrpel pracovný úraz.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd skonštatoval, že zistil, že žalovaný vykonal inšpekciu za účelom šetrenia príčiny pracovného úrazu dňa 24. septembra 2012 na stavbe - hala spoločnosti Bruckner Topolčany, ktorým bola spôsobená ťažká ujma na zdraví žalobcovi a zistil nedostatky, ktoré formuloval uložením opatrení podľa § 12 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“), čo predstavuje zásah do práv a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu, avšak, tieto zistené nedostatky, majú svoj základ v riadne zistenom skutkovom stave a žalovaný ich odôvodnil porušením konkrétnych hmotnoprávných ustanovení a nielen poukázom na právnu úpravu a všeobecný odkaz na výsledky inšpekcie. Žalovaný prijaté opatrenia formuloval jednoznačne a tieto spĺňajú požiadavku tzv. materiálnej vykonateľnosti vyžadovanej pre závery v protokole (rozhodnutí). Správny súd detailne skonštatoval priebeh administratívneho konania a uzavrel, že inšpektori žalovaného vykonali šetrenie tak, ako im to ukladá zákon č. 125/2006 Z. z. a spísali protokol, ako i záznam o výsledku inšpekcie práce podľa § 14 ods. 1 zák. č. 125/2006 Z. z. Predmet šetrenia zamestnávateľa poškodeného, údaje o úraze, vrátane charakteristiky deja úrazu uviedli do protokolu č. INA-30-8-2.2/P-J2-013 zo dňa 5. júna 2013. Z odseku 2 citovaného ustanovenia zákona jednoznačne vyplýva, že inšpektori sú povinní navrhnúť oparenia podľa § 12 ods. 2 písm. a) a uložiť opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b), c), g) a h) a i) a uložiť povinnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin a doručiť inšpektorátu práce v určenej lehote písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin. Správny súd preto nemohol prihliadnuť námietky žalobcu uvedené vo vyjadrení k protokolu o šetrení príčiny pracovného úrazu, keďže zo spisu vyplýva, že žalobca bol riadne poučený o povinnostiach pri vykonávaní práce na stavbe montážnej haly „Bruckner“ Topolčany a nebolo preukázané výpoveďami vypočutých svedkov, že žalobca sa mal riadiť pokynmi A. G. alebo, že o sebe navzájom jednotliví subdodávatelia nevedeli, alebo sa navzájom neinformovali pri vykonávaní svojich činností. Žalobca 24. septembra 2012 pred začatím prác s pracovnou plošinou Genie typ GS-3246 na stavbe haly nežiadal vyznačenie dráhy žeriavu páskou a nenamietal ani nesprávny postup L.. A. pri úradnej skúške mostových žeriavov (neuvádza to ani v žalobe). Postup žalovaného pri šetrení príčin pracovného úrazu žalobcu a záver žalovaného správneho orgánu, ktorý urobil v časti G v Protokole č. INA-30-8-2.2/P-J2-013 zo dňa 5. júna 2013 v spojení s dodatkom č. 1 zodpovedá zásadám logického myslenia a je v súlade s i hmotnoprávnymi ustanoveniami citovaných zákonov, pričom správny súd nezistil, že by žalobou napadnuté rozhodnutie - protokol trpelo takými vadami, ku ktorým by musel prihliadnuť. Protokol, podľa názoru správneho súdu, nedeklaruje konečné určenie zodpovednosti poškodeného pri výplate úrazového príplatku a následne o sociálnych dávkach poškodeného, a ak poškodený nie je spokojný so záverom Sociálnej poisťovne, má právo obrátiť sa so žalobou na súd, ktorý v sporovom konaní, po vykonaní dokazovania určí zodpovednosť poškodeného, ktoré oprávnenie nemá žalovaný v tomto štádiu a ani správny súd v konaní správneho súdnictva. Záverom správny súd uviedol, že nezistil ani dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych predpisov uvedených v rozhodnutí - protokole žalovaného, ktoré je predmetom súdneho prieskumu.

3. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. e), f) a g) S.s.p., v ktorej namietal, že vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd; že správny súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; a že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenie veci.

5. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal porušeniu svojich procesných práv, ktoré pozostávalo zo skutočnosti, že správny súd pojednával v neprítomnosti advokáta žalobcu, pričom dôvodom neúčasti advokáta žalobcu na pojednávaní konanom 25. januára 2017 bolo oznámenie súdu na pojednávaní 9. novembra 2016, podľa ktorého sa pojednávanie odročovalo už len na účel vyhlásenie rozsudku. Súčasne sťažovateľ namietal nesprávne obsadenie správneho súdu, keď zloženie senátu správneho súdu na pojednávaní konanom 25. januára 2017 bolo iné ako na predchádzajúcom pojednávaní konanom 9. novembra 2016.

6. V rámci námietky nesprávneho právneho posúdenia veci sťažovateľ namietal, že správny súd sa vo svojom rozsudku vôbec nevysporiadal s jeho argumentáciou, že žalovaný vo svojom protokole úplne opomenul, že znaleckým posudkom bolo ustálené, že príčinou pracovného úrazu žalobcu bolo tiež nezaistenie koordinácie a kontroly prác v danom priestore. Sťažovateľ poukázal na ust. § 3 ods. 1 a § 6 ods. 1 nariadenia vlády SR č 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, z ktorých vyvodzoval ďalšie zodpovedné subjekty, t. j. stavebník, stavbyvedúci, koordinátor dokumentácie a koordinátor bezpečnosti, ktorí podľa sťažovateľa taktiež nesú svoj podiel viny na pracovnom úraze sťažovateľa, no napriek tomu správny súd vo svojom rozsudku konštatuje, že nezistil, že by vo veci žalobcu žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom, čo by však bolo možné iba vtedy, ak by sa žalovaný neobmedzil iba na zisťovanie splnenia si formálnych povinností týchto subjektov, ale skúmal by ich reálny výkon na stavenisku počas realizácie stavebných prác (viď. aj zistenia znaleckého posudku č. 5/2013 L. O. A., A.). Sťažovateľ ďalej namietal, že žalobou napadnutý protokol je nepreskúmateľným, keďže z neho nie je zrejmé, na základe akých vykonaných dôkazov a preukázaných skutočností bolo ustálené, že sa stal zodpovedným za úraz iba on spolu s L..M. A., keď na pracovisku zodpovedalo za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci viacero osôb, t. j. stavebník, stavbyvedúci, koordinátor dokumentácie, koordinátor bezpečnosti atď.. Záverom kasačnej sťažnosti sa sťažovateľ nestotožnil s názorom správneho súdu, podľa ktorého, samotný protokol žalovaného nedeklaruje konečné určenie zodpovednosti poškodeného pri výplate úrazového príplatku a následne o sociálnych dávkach poškodeného, naopak sťažovateľ mal za to, že zistenia v protokole žalovaného ako štátneho orgánu zriadeného zákon č. 125/2006 Z. z. a jeho zákonnou kompetenciou danou mu týmto zákonom (§ 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z.), sú spôsobilé nezvratne ustáliť skutkový stav vo veci zistenia nielen príčin daného pracovného úrazu, ale hlavne zistenia zodpovedných subjektov za jeho vznik a preto iba úplné, správne a zákonné rozhodnutie žalovaného je spôsobilé zamedziť prípadnému ďalšiemu, resp. inému súdnemu konaniu.

7. Sťažovateľ poukázal na fatálne následky pracovného úrazu na jeho ďalší život, na časovú náročnosť tohto súdneho konania a vyslovil, že ešte stále verí, že okruh zodpovedných subjektov za jeho pracovný úraz bude žalovaným nakoniec ešte úplne a riadne zistený. Navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že vykonaným dokazovaním v priebehu výkonu inšpekcie práce dospel k správnym skutkovým zisteniam a zdôraznil, že sťažovateľ (poškodený) mal pred zahájením svojej práce o tejto informovať skúšajúceho, pretože zodvihnutím plošiny túto umiestnil do dráhy žeriavu, čo však vykonané nebolo, napriek tomu, že sťažovateľ, ako odborne spôsobilá osoba na obsluhu pracovných plošín bol povinný dodržiavať návod na obsluhu, a teda pred vstupom na

pracovisko do pracovného priestoru žeriava bol povinný presvedčiť sa, či je žeriav zabezpečený tak, aby nedošlo ku kolízii. K námietke sťažovateľa ohľadne okruhu zodpovedných subjektov žalovaný uviedol, že pri vyšetrowaní príčin vzniku pracovného úrazu nebolo zistené, že by došlo k zlyhaniu koordinácie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavbe, nakoľko tak sťažovateľ, ako aj obsluha žeriava, boli navzájom informovaní o prebiehajúcich prácach na predmetnej stavbe a o prebiehajúcich činnostiach, ktoré vykonávali na predmetnej stavbe. Žalovaný ďalej uviedol, že jeho rozhodnutie v podobe protokolu nemôže zasiahnuť do práv a povinností žalobcu, nakoľko mu neukladá, ani mu neodopiera žiadne práva ani povinnosti. Čo sa týka dávok sociálneho zabezpečenia, tieto priznáva, resp. rozhoduje o nich rozhodnutím Sociálna poisťovňa, podľa vlastných kritérií a preto žalovaný zastáva názor, že ak žalobcovi neboli priznané dávky sociálneho poistenia, resp. mu neboli priznané v takej výške ako si predstavuje, mal by zvážiť, či nie je rozhodnutím, ktoré zasiahlo do jeho práv, práve rozhodnutie, ktoré vydáva Sociálna poisťovňa, nakoľko on sám nie je oprávnený žiadnym spôsobom ovplyvniť rozhodovanie Sociálnej poisťovne ako správneho orgánu.

9. K námietkam sťažovateľa procesného charakteru sa žalovaný osobitne nevyjadroval, keď mal za to, že ide o procesnú stránku konania, ku ktorej môže zaujať stanovisko výlučne súd.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S. s. p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 31. januára 2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

11. Inšpekcia práce je konaním a postupom správneho orgánu, ktorým predovšetkým dochádza k zisťovaniu skutkového stavu. Zistené skutočnosti následne slúžia najmä ako podklad pre ďalší postup správneho orgánu, teda pre rozhodnutie, či má byť následne začaté vo veci správne konanie. Výsledky a závery inšpekcie sú zhrnuté v protokole o výsledku inšpekcie, ktorého náležitosti stanovuje § 14 zákona č. 125/2006 Z. z., pričom protokol predstavuje v následne začatom správnom konaní jeden z dôkazných prostriedkov, nezbavuje však správny orgán povinnosti vykonať v začatom správnom konaní riadne dokazovanie, výsledky tohto dokazovania vyhodnotiť a vec v súlade so zákonom posúdiť. Protokol o výsledku inšpekcie nemá formálne znaky rozhodnutia a nie je vydaný v rámci správneho konania. Súdnou praxou je však ustálené, že napriek uvedenému je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu.

12. Protokol o výsledku inšpekcie práce vyhotovuje inšpektor práce a jeho náležitosti upravuje § 14 ods. 1 veta prvá zákona č. 125/2006 Z. z. a tento musí obsahovať: a) označenie príslušného inšpektorátu práce, b) meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, c) označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, d) miesto a čas vykonania inšpekcie práce, e) predmet inšpekcie práce, f) zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, g) podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, h) stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, i) dátum vypracovania protokolu, j) dátum prerokovania protokolu, k) podpis inšpektora práce, l) odtlačok pečiatky, m) vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú, ak ide o vyšetrowanie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b)., a v prípade, ak ide o vyšetrowanie udalosti uvedenej v § 7 ods. 3 písm. b), je súčasťou protokolu aj vyjadrenie právnickej osoby alebo fyzickej osoby ku skutočnostiam uvedeným v protokole, ktoré sa jej týkajú (§ 14 ods. 1 veta druhá zákona č. 125/2006 Z. z.). V zmysle § 14 ods. 3 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z. inšpektor práce po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoví dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu; dodatok k protokolu je súčasťou protokolu.

13. Otázkou prípustnosti prieskumu žalobou napadnutého protokolu sa už zaoberal Najvyšší súd SR, ktorý v uznesení č. k. 8Sžo/19/2014 z 30. septembra 2015 vyslovil, že „...protokol o vyšetrení príčin pracovného úrazu a dodatok k protokolu v zásade nie sú rozhodnutiami vydanými v správnom konaní. Nevzťahuje sa na ne preto požiadavka formálnych náležitostí rozhodnutia podľa správneho poriadku, resp. podľa osobitného predpisu, ale tieto ich náležitosti sú upravené osobitne (napr. § 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z.). V prejednávanej veci je však súčasťou protokolu o vyšetrení príčin pracovného úrazu aj vyjadrenie žalobcu ako kontrolovaného subjektu ku skutočnostiam uvedeným v protokole (§ 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z. z.), s ktorými sa žalovaný vysporiadal v dodatku k protokolu. Výsledkom tohto postupu bolo uloženie opatrenia odstrániť zistené porušenia predpisov a ich príčin, čím došlo k zásahu do práv a povinností žalobcu ako účastníka správneho konania.“, na základe čoho Najvyšší súd uzavrel, že „Protokol o vyšetrení príčin pracovného úrazu a dodatok k protokolu v predmetnej veci teda treba bez ohľadu na ich formu považovať za procesné úkony správneho orgánu, ktorých obsah má autoritatívny vzťah k jeho adresátom (žalobcovi), a správny orgán v tomto prípade vystupuje v úlohe vykonávateľa štátnej moci, nie iba v pozícii oznamovateľa. Opatrenie uložené kontrolovanému subjektu podľa § 12 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z. z. možno považovať za opatrenie smerujúce k nastoleniu zákonného stavu, k odstráneniu zistených nedostatkov v činnosti kontrolovaného subjektu. Jeho účelom nie je sankcionovať, ale dosiahnuť stav riadneho fungovania verejnej správy. Je preto dôležité, aby bolo ukladané len v prípadoch, kedy skutočne došlo k nedostatkom vysloveným v protokole o výsledku vykonanej kontroly. Je preto potrebné v zmysle ustanovenia § 3 ods. 7 správneho poriadku primerane aplikovať ustanovenia o základných pravidlách správneho konania uvedených v § 3 ods. 1 až ods. 6 správneho poriadku“.

14. Predmetom správneho prieskumu v prejednávanej veci boli relevantné časti protokolu žalovaného č. INA-30-8-2.2/P-J2-013 z 5. júna 2013 v znení Dodatku č. 1 z 25. júna 2013, časť E kde sa v časti charakteristika deja úrazu sa konštatuje, že „...z vlastného šetrenia inšpektorov a podaní informácie fyzických osôb vyplynulo, že deň úrazu t. j. 24. septembra 2012 vykonával L.. M. A. L. zdvíhacích zariadení z organizácie TUV SUD Slovakia s.r.o. spolu so zamestnancom firmy ITECO Žerriavy s.r.o. Brezno A. P. úradné skúšky mostových žeriavov na stavbe - hala spoločnosti Bruckner Topolčany, ktorí začali vykonávať úradné skúšky žeriavov tak, že postupne z jednej strany žeriavovej dráhy skúšal prvý, druhý a tretí žeriav, ktoré po skúške premiestnil na druhú stranu stavebnej haly dlhšej asi 100 m, pri vykonávaní skúšky štvrtého mostového žeriava typ ITECO-ABUS-ELK 12,5 L.. A. videl, že za žeriavom stáli dve zdvíhacie nožnicové plošiny, ale neboli vysunuté. Boli v prepravnej polohe asi 2 metre nad zemou, pričom most žeriava bol vo výške asi 7,5 m. Pri tejto poslednej skúške mostového žeriava po vykonaní merania priebehu mosta žeriava chcel L.. A. zložiť časť bremena na zem a následne ho chcel naložiť na korbú nákladného auta. L.. A. pomocou závesného ovládača mostového žeriava pohol žeriav tým smerom, odkiaľ ho asi pred 15 min. zobral na miesto merania priehybu. V tom čase podľa podaní informácie L.. A. tento stál otočený smerom k bremenu, kolmo k smeru pohybu mosta žeriava, pričom dve zdvíhacie nožnicové plošiny sa nachádzali priamo za jeho chrbtom tesne pri okraji lode. Hneď po zatlačení tlačidla pohybu mosta na ovládacom paneli L.. A. niekto zakričal „pozor - stoj“, na čo tento hneď uvoľnil tlačidlo ovládača. Po otočení L.. A. videl, ako vysunutá nožnicová plošina Genie typ GS-3246, na ktorej pracoval postihnutý (žalobca), padá na druhú plošinu, ktorá bola v prepravnej polohe. Vtedy zistil, že za jeho chrbtom bez jeho vedomia bola vysunutá pracovná plošina Genie typ GS-3246, ktorú obsluhoval postihnutý (žalobca), asi do výšky 10 m, čím sa plošina dostala do prejazdného profilu mostového žeriava. Postihnutý na plošine vykonával montáž osvetľovacích telies a žiaroviek pod stropom haly vo výške cca 10 m a po náraze mostu žeriava do zdvihutej plošiny spadol spoločne s plošinou na podlahu haly, následkom čoho utrpel pracovný úraz.“; časť F - ďalšie dôležité skutočnosti, kde sa konštatuje, že „...inšpektori práce pri stanovení štatistickej značky príčiny registrovaného pracovného úrazu u postihnutého O. N. S. vychádzali z podaní informácie L.. M. A. zo dňa 15. 05. 2013, zápisník o výsluchu svedkov postihnutého (žalobca) a ďalších svedkov, znaleckého posudku č. 5/2013 zo dňa 05. 03. 2013 vyhotoveného L.. O. A., A. a zistených skutočností pri šetrení pracovného úrazu.“; a časť G - zistené nedostatky, kde sa konštatuje, že „...bod 1/ písm. a/ v príčinnej súvislosti s udalosťou zo strany postihnutého (žalobca) sa konštatuje nedostatok, že podľa § 12 ods. 2 písm. a/, c/ bod 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v nadväznosti na Návod na obsluhu pracovnej plošiny Genie typ GS-3246 časť - Bezpečnostné predpisy - riziko zrážky tým, že neinformoval obsluhu mostového žeriavu o zahájení práce so zdvíhacou plošinou, teda s plošinou pracoval v prejazdnom profile mostového žeriavu, pričom neboli ovládače tohto žeriava zamknuté neinformoval obsluhu mostového žeriavu o zahájení práce so zdvíhacou plošinou v blízkosti mostového žeriavu. V bode 1/ písm. b/ žalovaný konštatuje, že zo strany zamestnávateľa Naturterapie s.r.o. Trenčianska Turná neboli zistené nedostatky. Ďalej v bode 1/ písm. c/ konštatuje, že zo strany kontrolovaného subjektu Keraming a.s. Trenčín nezistil nedostatky pokiaľ ide o príčinnú súvislosť s udalosťou.“

15. Z uvedeného vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu bola tá časť protokolu, ktorá opisuje úrazový dej, identifikuje jeho príčiny a zároveň teda časť, v ktorej nebola žalobcovi uložená žiadna povinnosť. Vzhľadom na uvedené, aj s ohľadom na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v uznesení č. k. 8Sžo/19/2014 z 30. septembra 2015 kasačný súd pripustil prieskum výlučne v rozsahu, či uvedený protokol obsahuje všetky náležitosti predpokladané § 14 ods. 1 veta prvá zákona č. 125/2006 Z. z. a zároveň, či inšpektor práce po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoví dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu (§ 14 ods. 3 písm. a) zákona č. 125/2006 Z. z.).

16. Kasačný súd v rámci svojej aktuálnej rozhodovacej činnosti (viď. rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 8Sžk/1/2016 z 12. júla 2018, č. k. 10Sžk/19/2017 z 30. mája 2018) pripúšťa súdny prieskum protokolu len za predpokladu, že protokol obsahuje autoritatívne a vynútiteľné uloženie povinností kontrolovanému subjektu, pričom v danom prípade preskúmaný protokol takéto uloženie povinností neobsahuje. Uvedené určenie povinností určuje aj rámec súdneho prieskumu, keď je možné skúmať len zákonnosť uloženia tých povinností, ktoré predstavujú zásah do právneho postavenia žalobcu. Možnosť súdneho prieskumu je teda limitovaná týmto rozsahom a súd sa v zásade nemôže zaoberať správnosťou určenia príčin pracovného úrazu ako celku, ale len zistení ohľadne porušenia povinností žalobcu, ktoré by viedli k uloženiu povinností vynútiteľných uložením sankcie. Preto len uloženie týchto opatrení, v rozsahu, v akom zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, predstavuje pri protokole zásah do sféry kontrolovaného subjektu a robí protokol spôsobilým predmetom súdneho prieskumu.

17. Vzhľadom na to, že Najvyšší súd v pozícii odvolacieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sžo/19/2014 prieskum napadnutej časti preskúmaného protokolu pripustil, kasačný súd protokol v tomto rozsahu (bod 15. rozsudku) preskúmal, ako aj preskúmal v rozsahu kasačných námietok napadnutý rozsudok správneho súdu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. V prvom rade kasačný súd k námietkam sťažovateľa procesného charakteru uvádza, že tieto nie sú dôvodné. V predmetnej veci vytýčil správny súd termín pojednávania na 9. novembra 2016, kde bola vec meritorne prejednaná a pojednávanie bolo za účelom vyhlásenia rozhodnutia odročené na 7. decembra 2016 s tým, že strany vzali termín vyhlásenia rozhodnutia na vedomie. Na súdnom pojednávaní 7. decembra 2016, ktorého sa právny zástupca žalobcu nezúčastnil, k vyhláseniu rozhodnutia nedošlo, toto bolo z dôvodu práceneschopnosti členky senátu (M. I. Š.) odročené na 25. januára 2017. Na pojednávaní 7. decembra 2016 zastupovala neprítomnú členku senátu M. I. Š. zastupujúca sudkyňa M. W. G.. Na pojednávanie 25. januára 2017 bol žalobca prostredníctvom právneho zástupcu riadne a včas predvolaný. Doručenie predvolania právny zástupca žalobcu vlastnoručne potvrdil 12. decembra 2016 na doručenke, ktorá je súčasťou spisového materiálu na č. I. 184, no pojednávania 25. januára 2017 sa napriek uvedenému právny zástupca žalobcu nezúčastnil. Správny súd v zmysle ust. § 114 S.s.p. pojednával v jeho neprítomnosti. Z uvedeného je zrejmé, že v predmetnej veci konal a rozhodoval senát správneho súdu v správnom zložení a zároveň, že nedošlo k tvrdenému porušeniu procesných práv účastníka, nakoľko tento bol prostredníctvom právneho zástupcu

na pojednávanie 25. januára 2017 riadne a včas predvolaný.

19. K samotným námietkam sťažovateľa smerujúcim k dôvodom a príčinám pracovného úrazu, spolu s námietkami absencie odôvodnenia skutkových a právnych záverov v napadnutom protokole, kasačný súd nad rámec rozsahu prieskumu definovaného v bode 14 tohto rozsudku uvádza, že tieto taktiež nie sú dôvodné. Napadnutý protokol obsahuje všetky zákonom predpokladané náležitosti vymenované v ust. § 14 ods. 1, ods. 3 písm. a) zákona č. 25/2006 Z.z.. Sťažovateľom tvrdené skutočnosti, teda, že na pracovisku zodpovedalo za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci viacero osôb, t. j. stavebník, stavbyvedúci, koordinátor dokumentácie, koordinátor bezpečnosti atď., avšak zodpovedným za úraz bol označený iba on spolu s Ing. Jánom Púpavom, nie sú spôsobilé spochybniť záver inšpektora práce, ktorý na základe vykonaného šetrenia podľa § 7 ods. 3 písm. b) zákona č 125/2006 Z. z., identifikoval postup sťažovateľa, ktorý vyhodnotil ako nesprávny, a tento označil ako príčinu.

20.1. Podľa § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 124/2006 Z. z.“) je zamestnanec povinný dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený.

20.2. Podľa § 12 ods. 2 písm. c) bod 1 zákona č. 124/2006 Z. z. je zamestnanec povinný vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s 1. návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený.

21. Skutočnosť, že sťažovateľ neinformoval obsluhu mostového žeriavu o zahájení práce so zdvíhacou plošinou, a sťažovateľ s plošinou pracoval v prejazdnom profile mostového žeriavu, pričom neboli ovládače tohto žeriava zamknuté a neinformoval obsluhu mostového žeriavu o zahájení práce so zdvíhacou plošinou v blízkosti mostového žeriavu, teda v rozpore s návodom na použitie (ktorého časť bola formou tabule súčasťou riadiacej časti zdvíhacej plošiny a bola v priamom zornom poli používateľa), nebola v konaní sporná.

22. Sťažovateľom uvádzané skutočnosti vyhodnotil kasačný súd ako skutočnosti, ktorými sa snaží vyvinúť z vlastného porušenia ust. § 12 ods. 2 písm. a), písm. c) bod 1 zákona č. 124/2006 Z. z. v nadväznosti na Návod na obsluhu pracovnej plošiny Genie typ GS-3246 časť - Bezpečnostné predpisy - riziko zrážky. V tomto kontexte je však nutné zdôrazniť, že eventuálne porušenie pracovných povinností, resp. predpisov, zo strany iných subjektov nezbavuje sťažovateľa zodpovednosti za porušenie, ktorého sa sám dopustil.

23. Záverom kasačný súd opätovne uvádza, že i keď protokol môže byť podkladom pre rozhodnutie v správnom konaní a dôkazom o porušení zákona, ktoré následne predstavujú zásah do práv a právom chránených záujmov žalobcu, k takémuto zásahu do právnej sféry žalobcu v žiadnom prípade nedochádza výslednými materiálmi z výkonu kontroly žalovaným, ktoré nemajú povahu rozhodnutí o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach žalobcu. Následným konaním (v predmetnej veci rozhodovanie Sociálnej poisťovne o úrazovom príplatku a o sociálnych dávkach) môžu byť skutočnosti zistené šetrením podľa § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z., ktorú sú premietnuté v napadnutom protokole, dôkazom použitým v prospech sťažovateľa, v jeho neprospech, ale aj tam vykonaným dokazovaním vyvrátené. Až takto vydané rozhodnutie bude rozhodnutím, ktorým sa rozhoduje o právach, resp. právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sťažovateľa.

24. Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku, kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú

zamietol podľa § 461 S.s.p..

25. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. a contrario k §§ 167 ods. 1 a 168 S.s.p., tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania, pretože žalobca nebol v kasačnom konaní úspešný a v prípade žalovaného nedošlo k naplneniu predpokladu obsiahnutého v ust. § 168 S.s.p..

26. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.